

Riigikogu esimehe Ene Ergma tervitus Riigikontrolli 95. aastapäevale pühendatud vastuvõtul Eesti Ajaloomuuseumi Suurgildi hoone peasaalis 29.01. 2014

Austatud riigikontrolör Alar Karis
daamid ja härrad

“Riigi pääkontrolle, mis ministeeriumivääriline ja kontroleerib ehk revideerib kõiki ametilisi rehnungipidamisi tolli- ja maksuasjus jne, et pettust ega eksitust ette ei tuleks“ kirjutati 1893 tsaariaegse kontrolli ülesannetest ja rollist. Eesti Vabariigi oma kontrolliorganit luues võeti eelnevast korraldusest ilmselt šnitti ja ka praegusel Riigikontrollil on samalaadsed ülesanded ning riigikontrolöri oma ametkonna juhina ministrile sarnased õigused.

Eesti Vabariigi sünni saatnud sõjategevus seadis noorele riigile hädalise vajaduse pidada täpset ülevaadet sõjapidamiskulude üle, samuti vajasisid korrastamist võimude vahetumise tõttu sassi läinud omandisuhted. Nii otsustati 27. detsembril 1918 Maanõukogu koosolekul luua Eesti Vabariigi Riigikontroll : „Iga ministeerium tarvitseb kontrolli“ olevat rõhutanud peaminister Konstantin Päts.

Kui Vabadussõja aegses Eestis oli üheks tähtsamaks kontrollimise objektiks sõdurite toitlustamine, et ära hoida kuritarvitusi supikatla ja pudrupaja juures, nagu ka riigikontrolör äsja rõhutas, siis tuli ka taasiseseisvunud Eestis kohe toiduküsimusega tegeleda – näiteks selgus 1992. aastal Kaitsejõudude Peastaabis riigieelarve vahendite kasutamist kontrollides, et relvade ostmiseks ettenähtud raha eest oli ostetud hoopis sprotikonserve lootuses neid hiljem relvade vastu vahetada.

Ajaloolistelt seikadelt olevikule lähemale jõudes saame öelda, et teemad on avardunud – lairibavõrgu ehk kiire interneti väljaehitamise tulemuslikkuse auditist või pilveteenuste sisseostmisest ei teatud aastate eest midagi. Igatahes on selge, et Riigikontroll on Riigikogule ja valitsusele väga oluline koostööpartner. Riigikontrolli sõltumatud auditid ja ettepanekud on kindlasti abiks edasiste valikute ja otsuste kujundamisel. Juba ainuüksi auditite toimumise käigus saadakse paljud asjad korda.

Riigikontrolli iga-aastast aruannet ootame Riigikogus suure huviga, võimalik, et ministeeriumides ka mõningase ärevusega.

Eraldi tooksin välja Riigikontrolli töö ajaloo talletamisel, millest oli abi ka käesoleva tervituse ettevalmistamisel.

Soovin Riigikontrollile õnne juubeli puhul, jaksu ja selget pead!